

ÖN LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ARKADAŞ BASKISI VE AKADEMİK ERTELEME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

(Examining the Relationship Between Peer Pressure and Academic Procrastination Among Associate Degree Students)

Sibel KARAKUŞ¹ Baybarshan Ali KAZANCI²

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi /Submission Date: 20.08.2024

Kabul Tarihi/ Acceptance Date: 28.10.2024

Doi: 10.53507/akademikdusunce.1536166.

ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı ön lisans öğrencileri arasında arkadaş baskısının akademik erteleme üzerindeki etkilerini istatistiksel olarak incelemektir. Bu kapsamda araştırmanın örneklem grubu Kırıkkale Üniversitesi Fatma Şenses Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerden oluşmakla birlikte yüz yüze anket yöntemi toplanan veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın veri analizlerinde ilk olarak aykırı değerler tespit edilmiş ve daha sonra normallik analizi yapılmıştır. Takibinde öğrencilerin yaş, bölüm, sınıf, cinsiyet gibi değişkenler göz önünde bulundurularak T testi ve ANOVA testi ile farklılıklar tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, değişkenler arasındaki ilişkilerin korelasyon analizine göre kabul edilmiştir. Bölüme göre yapılan test sonuçlarında; arkadaş baskısının okunan bölüme göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, akademik ertelemenin ise okunan bölüme göre anlamlı bir fark oluşturmadığı belirlenmiştir. Sınıfa göre, arkadaş baskısı ve akademik erteleme değişkenlerinin her ikisi içinde anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Yaşa göre, ön koşulların sağlandığı (normallik ve varyansların homojenliği) ancak bir farklılık olmadığı görülmektedir. Cinsiyete göre ise değişkenlerin farklılaşma durumu incelendiğinde hem arkadaş baskısı hem de akademik erteleme ölçeği için varyansların homojen dağıldığı, ancak herhangi bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Akran baskısı, Akademik Erteleme, Ön Lisans Öğrencileri*

ABSTRACT

The aim of this study is to statistically examine the effects of peer pressure on academic procrastination among associate degree students. The sample group of the study consists of students enrolled at Kırıkkale University Fatma Şenses Social Sciences Vocational School, with data collected through face-to-face surveys and analyzed using the SPSS program. In the data analysis process, outliers were first identified, followed by a normality analysis. Subsequently, differences were determined using T-tests and ANOVA tests, taking into account variables such as students' age, department, class, and gender. According to the findings, relationships between variables were confirmed based on correlation analysis. The test results based on the department revealed that peer pressure showed a significant difference according to the department of study, while academic procrastination did not show any significant difference based on the department. According to the class level, it was determined that neither peer pressure nor academic procrastination exhibited significant differences. Regarding age, it was observed that the assumptions of normality and homogeneity of variances were met, yet no significant differences were found. When examining the differentiation of variables based on gender, it was found that variances were homogeneously distributed for both the peer pressure and academic procrastination scales, but no significant differences were observed.

Keywords: *Peer Pressure, Academic Procrastination, Associate Degree Students*

¹ Ön Lisans Mezunu, Kırıkkale Üniversitesi, Fatma Şenses SBMYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, sibelkarakus277@gmail.com, Orcid: 0009-0006-0529-365X.

² Dr. Öğr. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi Fatma Şenses SBMYO, İşletme Yönetimi, kazanci@kku.edu.tr, Orcid: 0000-0002-3407-3692.

***Atıf/Cite:** Karakuş, S. ve Kazancı, B. A.(2024). Ön Lisans Öğrencilerinde Arkadaş Baskısı ve Akademik Erteleme Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Akademik Düşünce Dergisi*, 10, 1-15, Doi: 10.53507/akademikdusunce.1536166.

Giriş

Sosyo-kültürel yaşamın merkezinde yer alan insan, doğası gereği sürekli bir etkileşim içinde bulunur. Bu etkileşim, bireyin içinde yaşadığı toplumsal çevre ile kurduğu ilişkiler aracılığıyla şekillenir. İnsan, doğumundan itibaren toplumsal bir varlık olarak yaşamına başlar ve bu süreç, bebeklik döneminden başlayarak yetişkinliğe kadar devam eder. Özellikle çocukluk ve gençlik dönemlerinde, bireyin sosyal çevresi belirgin bir şekilde oluşur ve bu çevre, bireyin kimlik gelişiminde önemli rol oynar. Bu bağlamda, arkadaşlık ilişkileri sosyalleşme sürecinin temel dinamiklerinden biri haline gelir. Bu ilişkiler, bireyler arasında karşılıklı etkileşimlere zemin hazırlar ve bu etkileşimler, bireylerin yaşamlarını hem olumlu hem de olumsuz yönde etkileyebilir.

Çocukluk ve gençlik dönemlerinde, bireylerin sosyal çevresi genellikle akran grupları etrafında şekillenir. Bu dönemde, akran grupları ile kurulan ilişkiler, bireyin sosyalleşmesinde kritik bir rol oynar. Akran ilişkileri, bireyin kişisel gelişimine katkı sağlayabilirken, aynı zamanda birtakım sorunlara da yol açabilir. Özellikle bu ilişkilerde ortaya çıkan sosyal baskılar, bireyin davranışlarını ve kararlarını etkileyebilir. Örneğin, olumlu bir akran baskısı bireyi daha başarılı bir yaşam çizgisine yönlendirebilirken, olumsuz bir akran baskısı erteleme eğilimlerine ve dolayısıyla başarısızlığa yol açabilir. Bu durum, özellikle çocukluk ve gençlik dönemlerindeki bireylerin yaşamında sıkça karşılaşılan bir olgudur.

Erteleme eğilimleri, bireyin yaşamında farklı yaş gruplarına ve meslek alanlarına göre değişen bir olgu olarak karşımıza çıkar. Bu eğilimler, bireyin içinde bulunduğu sosyal ve kültürel ortamın yanı sıra, kişisel özellikler ve akran baskısı gibi faktörlerden de etkilenebilir. Özellikle ergenlik döneminde, bireyler akranlarının kendileri hakkındaki düşüncelerine büyük önem verirler. Kılıççı (1999), bu dönemde akranları tarafından kabul gören bireylerin, görev bilincinin daha belirgin hale geldiğini ve bu durumun, başarı ve başarısızlık kavramlarının kaynağını etkileyebileceğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, akran baskısının birey üzerinde yarattığı sosyal ve psikolojik baskı, erteleme alışkanlıklarının gelişmesine neden olabilir. Görev bilincinin zayıflaması, bireyin sorumluluklarını ertelemesine ve dolayısıyla çalışma alanlarında verimliliğin düşmesine yol açabilir.

Ergenler açısından erteleme eğilimlerinin, bireyin akranlarının düşünceleri ve beklentileri doğrultusunda şekillendiği bilinmektedir. Bu dönemde, sosyal kabul görme ve akranları tarafından beğenilme isteği, bireyin görev ve sorumluluklarına yaklaşımını doğrudan etkileyebilir. Bu nedenle, erteleme alışkanlığı yalnızca bireyin kişisel bir tercihi olmaktan çıkar;

aynı zamanda, sosyal çevrenin etkisiyle de şekillenir. Bu durum, bireyin gelecekteki yaşamını etkileyebilecek önemli bir faktör olarak karşımıza çıkar.

Akran ilişkilerinin veya baskısının üniversite öğrencileri üzerindeki davranış, tercih ve kararlar üzerinde de belirgin bir etkisi bulunmaktadır. Üniversite öğrencileri, sosyal çevrelerinin etkisi altında kararlar alır ve bu durum, akademik başarı, giyim tarzı, sosyal etkinliklere katılım gibi birçok alanda kendini gösterir. Akademik başarı bağlamında, olumlu akran baskısı bireyleri ders çalışmaya teşvik edebilirken, olumsuz akran baskısı, bireyleri dikkatsiz davranışlara yönlendirebilir. Bu durumda, akademik erteleme eğilimleri ortaya çıkar; bu eğilimler, öğrencilerin ödevlerini, projelerini ve sınav hazırlıklarını son dakikaya bırakmalarına yol açabilir. Nitekim, üniversite öğrencilerinin yoğun ders programları, sosyal etkinlikler ve diğer sorumlulukları, zaman yönetimi konusunda zorlanmalarına neden olabilir. Uzun vadede, akran baskısıyla gelişen akademik erteleme, düşük kaliteli çalışmalar, son dakikada çalışma alışkanlıkları, artan stres ve kaygı gibi olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bununla birlikte, olumlu bir akran baskısı, üniversite öğrencilerinin daha disiplinli ve düzenli çalışmasını teşvik ederek, akademik erteleme eğilimlerini azaltabilir.

Üniversite öğrencilerinin akademik performansı üzerinde akran baskısının etkilerini ele alan birçok çalışma, bu baskının yalnızca akademik başarıyı değil, aynı zamanda öğrencilerin psikolojik iyi oluşunu da etkilediğini göstermektedir. Örneğin, sürekli olarak yüksek performans sergilemesi beklenen öğrenciler, yoğun stres ve kaygı yaşayabilirler. Bu durum, zamanla akademik tükenmişliğe yol açabilir. Diğer yandan, akran baskısının pozitif bir şekilde yapılandırılması, öğrencilerin motivasyonunu artırarak, daha etkili bir öğrenme süreci yaşamalarına katkı sağlayabilir. Bu bağlamda, üniversite ortamındaki sosyal dinamiklerin, öğrencilerin akademik başarısında belirleyici bir rol oynadığı söylenebilir.

Bu çalışmada, ön lisans öğrencileri özelinde akran baskısının akademik erteleme üzerindeki etkisi istatistiksel olarak incelenmiştir. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkiisel tarama modeli tercih edilmiştir. Örneklem grubu olarak, Kırıkkale Üniversitesi Fatma Şenses Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrenciler seçilmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde, akran baskısı ve akademik erteleme kavramlarının teorik çerçevesi ele alınmış, bu kavramlarla ilgili literatür çalışmaları incelenmiştir. Devam eden bölümlerde, elde edilen ampirik veriler analiz edilmiş ve sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

1. Akademik Erteleme ve Akran Baskısı: Kuramsal Çerçeve

Ergenlik dönemi, bireylerin kimlik arayışına girdikleri ve bu süreçte sosyal çevreleriyle yoğun bir etkileşim içinde buldukları kritik bir gelişim aşamasıdır. Bu dönemde, gençlerin sosyal ve duygusal gelişiminde akran ilişkilerinin büyük bir rol oynadığı bilinmektedir. Akran grupları, gençlerin kendilerini ifade etmelerine, kimliklerini keşfetmelerine ve sosyalleşme becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Gençlerin bu dönemde, akranlarıyla etkileşime girme arzusunun artması, onların kabul görme ve sosyal onay ihtiyacını ortaya koyar. Bu ihtiyaç, gençlerin akran gruplarına olan bağlılığını güçlendirir ve onların sosyal kimliklerini oluşturma sürecinde önemli bir etkidir. Araştırmalar, akranlar arası ilişkilerin gençlerin özsaygısını artırarak, stresle başa çıkma becerilerini geliştirdiğini göstermektedir (Dornbusch, 1989).

Akran ilişkilerinin olumlu yanlarının yanı sıra, olumsuz etkileri de vardır. Bu bağlamda, akran baskısı gençler için önemli bir tehdit olarak ortaya çıkmaktadır. Akran baskısı, bir kişinin yaşıtı olan başka bir kişiye kasıtlı olarak fiziksel, duygusal veya psikolojik zarar verme eylemi olarak tanımlanır. Bu tür davranışlar, gençlerin psikolojik sağlığını ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkileyebilir (Aktuğ, 2006). Özellikle ergenlik döneminde akran baskısının etkisi daha belirgin hale gelir ve gençlerin davranışlarını önemli ölçüde etkileyebilir. Bu baskıya maruz kalan gençler, kimliklerini bulma sürecinde ciddi içsel çatışmalar yaşayabilir ve bu durum, onların psikolojik ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyebilir (Hartup ve Stevens, 1999).

Bununla birlikte, akran baskısının her zaman olumsuz sonuçlar doğurmadığını da belirtmek önemlidir. Araştırmalar, akran baskısının bazen olumlu sonuçlar doğurabileceğini de göstermektedir. Örneğin, bir grup içerisinde başarılı olan akranlar, diğer üyeleri de aynı başarıya ulaşma konusunda teşvik edebilir. Bu tür bir olumlu akran baskısı, gençlerin akademik performanslarını artırmalarına yardımcı olabilir (Ryan, 2000). Benzer şekilde, sosyal kabul ve aidiyet hissi, gençlerin olumlu davranışlar sergilemelerini teşvik edebilir ve bu durum, akademik başarılarını destekleyebilir (Wentzel, 1998). Akranlar arası pozitif etkileşimler, gençlerin sosyal sorumluluk bilincini geliştirmelerine ve olumlu sosyal davranışlar sergilemelerine yardımcı olabilir (Berndt, 1999).

Akran baskısının eğitimle olan ilişkisi de bu bağlamda önem arz etmektedir. Gençlerin sosyal çevrelerinde yaşadıkları zorluklar, akademik performanslarını doğrudan etkileyebilir. Akran baskısı, özellikle okul ortamlarında sıkça karşılaşılan bir sorun olup, gençler arasında ciddi sonuçlara yol açabilir. Bu baskı, mağdurlar üzerinde derin psikolojik etkiler bırakabilir ve bu durum, gençlerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyebilir. Nitekim, akran

zorbalığı ile anksiyete ve depresyon gibi ruh sağlığı sorunları arasında güçlü bir ilişki olduğu yapılan araştırmalarca ortaya konmuştur (Olweus, 1993; Batsche ve Knoff, 1994). Ancak, olumlu akran baskısının da öğrencilerin akademik başarılarında pozitif bir rol oynayabileceği göz ardı edilmemelidir. Bir grup öğrencinin ders çalışmak için bir araya gelmesi ve birbirlerini motive etmesi, akademik başarıyı artırabilir. Örneğin, akademik başarıya odaklanmış bir akran grubu, diğer üyeleri de aynı hedefe ulaşmak için motive edebilir ve bu durum, öğrencilerin akademik performanslarını olumlu yönde etkileyebilir (Ryan, 2001).

Akran baskısının eğitim üzerindeki etkilerinden biri olan akademik erteleme, gençlerin akademik gelişimi üzerinde önemli bir tehdit oluşturur. Akademik erteleme, öğrencilerin akademik görevlerini farklı sebeplerle zamanında yerine getirememesi durumu olarak tanımlanır ve bu davranış, öğrencilerin öğrenme sürecini, akademik performansını ve dolayısıyla gelecekteki başarılarını olumsuz etkileyebilir (Schraw vd., 2007). Ergenler arasında yaygın olan bu erteleme eğiliminin birçok nedeni vardır. Öz düzenleme becerilerinin yetersizliği, motivasyon eksikliği, zaman yönetimi zorlukları ve kaygı gibi faktörler, gençlerin akademik görevleri ertelemelerine yol açabilir (Graff, 2019). Bu durum, öğrencilerin derslerine odaklanma ve akademik başarı için gerekli adımları atmada zorluk yaşamalarına neden olabilir.

Akran zorbalığı, gençlerin psikolojik ve akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyen önemli bir faktördür. Zorbalığa maruz kalan gençlerin psikolojik iyilik hali genellikle bozulur ve bu durum, onların akademik performanslarına doğrudan yansır. Araştırmalar, zorbalığa maruz kalan gençlerde kaygı, depresyon, düşük özsaygı ve okul fobisi gibi sorunların sıklıkla görüldüğünü ortaya koymaktadır (Olweus, 1978; Gonzales vd., 2005; Austin ve Joseph, 1996; Kaltiala-Heino vd., 1999). Bu psikolojik zorluklar, gençlerin akademik başarılarını olumsuz etkileyerek eğitimden uzaklaşmalarına neden olabilir. Ayrıca, bu tür zorbalık deneyimleri gençlerin özsaygısını düşürmekte ve motivasyonlarını azaltarak, akademik görevleri ertelemelerine yol açmaktadır (Yeşil ve Şahan, 2012). Ancak, olumlu akran baskısının varlığı, bu olumsuz etkileri dengeleyebilir. Özellikle olumlu akran desteği, zorbalığa maruz kalan gençlerin bu zorluklarla başa çıkmasına ve akademik erteleme eğilimlerinden uzak durmalarına yardımcı olabilir (Ryan ve Shim, 2008).

Ergenlik dönemindeki akran ilişkileri ve baskısı, gençlerin sosyal, duygusal ve akademik gelişimlerinde kritik bir rol oynamaktadır. Akran baskısı, özellikle okul ortamında gençlerin akademik başarılarını ve psikolojik sağlıklarını olumsuz etkileyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte, olumlu akran baskısının, gençlerin akademik başarılarını artırmada ve sosyal sorumluluk bilinci geliştirmede önemli bir rol oynadığı da unutulmamalıdır.

Bu nedenle, akran baskısının etkilerini azaltmaya yönelik stratejiler geliştirilmesi ve olumlu akran desteğinin teşvik edilmesi, gençlerin akademik başarılarını desteklemek için önemli adımlar olacaktır.

2. Literatür Araştırması

Literatür araştırmaları akran baskısının akademik erteleme üzerindeki etkilerini desteklemektedir. Örneğin, Erikson (1968) ve Bandura (1986) gibi gelişim psikologları, sosyal çevrenin birey üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin bireyin davranışlarını nasıl şekillendirdiğini tartışmışlardır. Özellikle, sosyal öğrenme teorisi, bireylerin davranışlarını model olarak öğrenme süreçlerini açıklamaktadır. Bu bağlamda, öğrencilerin arkadaş gruplarından etkilenmeleri ve bu etkilerin akademik davranışlarına yansımaları literatürde geniş bir yer tutmaktadır. Literatürde incelenen ve konuyla ilgili olan araştırmalar ve bulguları tablo 1'e yansıtılmaktadır.

Tablo 1. Literatür Taraması

Yazar(lar) ve Yayın Yılı	Çalışmanın Konusu	Bulgular
Hartup ve Stevens, 1999	Akran özellikleri ve gelişim	Akran ilişkilerinin farklı gelişim dönemlerinde farklı özellikleri ve farklı işlevlerinin bulunduğu tespit edilmiştir.
Roberts ve Morotti, 2000	Akranların birbirlerine yaptığı davranışlar	Akran ilişkilerinde suçlunun zorbalığı "Baskınlık kurma-başat olma, statü kazanma, korumanın bir aracı olarak kullandığı belirlenmiştir.
Shafran ve Mansell, 2001	Kişinin karakteristik tavrından dolayı erteleme sebebi	Yüksek erteleme eğilimi olan bireylerin kendilerini daha çok mükemmeliyetçi karakteristik niteliklerine sahip olarak değerlendirdiğine sonucuna varılmıştır.
Pişkin, 2002	Akran zorbalığı	Zorbalığın, pek çok öğrencinin sosyal, akademik, psikolojik ve sağlık durumlarını olumsuz etkilediği görüşü belirmiştir. Çok sayıda öğrencinin bu sorunlar sebebiyle devamsızlıkların arttığı, başarılarının düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.
Van, 2003	Akademik Yaşamda ertelemeler	Erteleme yapısında yaşanmanın sıklığı ve alanları kişiden kişiye farklıdır. Bu davranışın bireyde "Kendi hayatını düzenlemede eksiklik olduğu" görüşü savunulmuştur.
Farran, 2004	Erteleme zamanı yapılan davranışlar	Erteleme yapan kişilerin iki tip davranış ve tutumu ortaya çıkmıştır. Bunlar ise erteleme neticelerinden kaçmak veya ertelenen davranışı telafi edebilmek için de çok çaba göstermek şeklindedir.
Smokowski ve Kopasz, 2005	Akademik erteleme sebepleri	Akademik ertelemenin zorba davranışa iten birçok nedeni vardır. Böylece zorba davranışın seviyesi, "Yıkıcı olmayan, yani sözel sataşma" ve "Yıkıcı olan, yani fiziksel yaralama" kadar, büyük çerçevede değiştiği tespit edilmiştir.
Ferrari, Driscoll ve Diaz-Morales, 2007	Kültür ayırımı yüzünden ertelemeler	Bilhassa performans kavramının değerli olarak kabul gördüğü toplumlarda bireyin vaktini ne şekilde değerlendirdiği önemlidir. Yaşamın tüm anına tesir eden erteleme davranışına yönelik çalışmalarda ise erteleme davranışının çok sayıda nedeni olduğu gözlenmektedir.
Glumbic, N. ve Zunic-Pavlovic, 2010	Dış görünüşten dolayı yapılan baskılar	Fiziksel zorbalığın, karşıdaki kişiyi korkutmak veya onu kontrol altına almak için fiziksel güç kullanmasını gerektirdiği anlaşılmıştır. Ayrıca tekmelemek, saç çekmek, itmek, eşyalarını

		kırmak, vurmak, gibi davranışların da fiziksel zorbalığa girdiği belirlenmiştir.
Üneri, 2011	Akran zorbalığının akranlar üzerinde bıraktığı hasar	Akran zorbalığı kavramının öğrenciler üzerinde ciddi travmalar oluşturduğu ve bu etkilerin eğitim dünyası ile kısıtlı olmayıp, hayat boyunca sürdüğü ve toplum sağlığının bu durumdan negatif olarak etkilendiği belirtilmektedir.
Klingsieck, 2013	Ertelemenin sonucunda sıklıkla yaşanan sağlık sorunları	Ertelemenin, öz düzenleme başarısızlığının bir türü olarak toplumda yaygın olduğu ve başarısızlık, mali kayıplar ve iş kaygılarının yanı sıra ciddi sağlık sorunlarına da yol açabileceği gösterilmiştir.
Fernie vd., 2017	Erteleme çalışmaları	Araştırma, ertelemenin üniversite öğrencileri arasında yaygın bir olumsuz davranış olduğunu ve bu davranışın etkilerini azaltmak için önlemler alınması gerektiğini ortaya koymuştur.
Graff, 2019	Kişinin kararsızlık ve motivasyon düşüklüğüne sebep olan erteleme	Erteleme, kişinin yapması gereken işleri veya kararları sebepsiz yere ertelemesi ya da bir görevi yerine getirmek için motivasyon veya istek eksikliği yaşamaması durumudur.
Uçar vd., 2021	Uzaktan eğitimdeki olumsuz etkiler	Uzaktan eğitimde akademik erteleme eğilimi, akademik başarı kavramını geliştirme de ciddi bir gösterge olduğunu belirtmiştir.
Zamkı, 2022	Sanal bağlılığın olumsuz etkileri	Üniversite öğrencilerinde çevrim içi oyun bağımlılığının akademik erteleme davranışını etkileme gücünün istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

3. Yöntem ve Örneklem

Bu araştırmanın amacı, ön lisans öğrencileri arasında arkadaş baskısının akademik erteleme ile olan ilişkisinde anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem grubu; Kırıkkale Üniversitesi Fatma Şenses Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı, Emlak ve Emlak Yönetimi, İşletme Yöneticiliği, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Turizm ve Otel İşletmeciliği programlarında okuyan 207 öğrenciden oluşmaktadır. Veriler yüz yüze anket yöntemi ile toplanmış ve SPSS paket programında analiz edilerek yorumlanmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu", Çakıcı (2003) tarafından "Akademik Erteleme Ölçeği", Sarı ve Tekbıyık (2012) tarafından geliştirilen "Arkadaş Baskısını Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Soru formundaki maddelerin yanıt seçenekleri 5'li (1. Her zaman, 2. Sık Sık, 3. Bazen, 4. Nadiren, 5. Hiçbir zaman) ve 7'li (1. Kesinlikle katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Pek katılmıyorum, 4. Fikrim yok, 5. Biraz katılıyorum, 6. Büyük ölçüde katılıyorum, 7. Tamamen katılıyorum) likert formundadır.

Araştırmanın veri analizi kapsamında öncelikle aykırı değerler tespit edilerek veri temizleme işlemi yapılmıştır. Daha sonra normallik analizi yapılarak dağılım durumu basıklık ve çarpıklık değerleriyle kontrol edilmiştir. Sonraki aşamada katılımcıların demografik

özelliklerine göre dağılımları incelenmiştir. Normallik varsayımının sağlanması sebebiyle; değişkenler arasındaki farklılıkların tespitinde T testi ve ANOVA testi yapılarak farklılıklar tespit edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesinde korelasyon analizi kullanılarak ve $p < .05$ anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir. Araştırma soru formunun güvenilirliğini test etmek üzere Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Son olarak bulgular yorumlanarak öneriler geliştirilmiştir.

4. Analiz ve Bulgular

Araştırmaya katılım gösterenlerin cinsiyet dağılımları incelendiğinde %52,8'inin kadın ve %47,2'sinin erkek olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda cinsiyete göre dağılımın dengeli olması araştırma sonuçları bakımından önem taşımaktadır. Yaşa göre dağılım incelendiğinde; katılımcıların %71,9'unun 21 yaş ve altında olduğu görülürken %21,3'ü 22-23 yaş ve %6,8'i 24-25 yaş aralığındadır. Katılımcıların okuduğu bölümlere göre dağılımları incelendiğinde; %21,3'ünün muhasebe ve vergi uygulamaları, %23,8'inin işletme yöneticiliği, %21,3'ünün büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, %10,6'sının turizm ve otel işletmeciliği ve %23'ünün emlak yönetimi programlarında olduğu tespit edilmiştir. Sınıfa göre dağılım incelendiğinde %55,7'sinin birinci sınıf ve %44,3'ünün ikinci sınıfta okuduğu tespit edilmiştir. Dönem olarak dağılım incelendiğinde 2024-2025 yılı öğrencilerinin %72,3 ile çoğunlukta olduğu görülmektedir. Katılımcıların demografik özelliklerine ait bilgiler Tablo 2'de verilmiştir:

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri

-	Miktar	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Cinsiyet				
Kadın	112	54,1	54,1	54,1
Erkek	95	45,9	45,9	100,0
Toplam	207	100,0	100,0	
Yaş				
18-21	149	72,0	72,0	72,0
22-23	43	20,8	20,8	92,8
24-25	15	7,2	7,2	100,0
Toplam	207	100,0	100,0	72,0
Bölüm				
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	45	21,7	21,7	21,7
İşletme Yöneticiliği	50	24,2	24,2	45,9
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	46	22,2	22,2	68,1
Turizm Ve Otel İşletmeciliği	23	11,1	11,1	79,2
Emlak ve Emlak Yönetimi	43	20,8	20,8	100,0
Toplam	207	100,0	100,0	
Sınıf				
1. Sınıf	120	58,0	58,0	58,0
2. Sınıf	87	42,0	42,0	100,0
Toplam	207	100,0	100,0	

Dönem				
2021-2022	20	9,7	9,7	9,7
2023-2024	152	73,4	73,4	83,1
Diğer	35	16,9	16,9	100,0
Toplam	207	100,0	100,0	

Değişkenlerin güvenilirlik düzeylerinin tespitinde Cronbach Alpha değeri esas alınmıştır. Bu değer; bir test veya ölçeğin iç tutarlılığının bir ölçüsünü sağlamak üzere geliştirilmiştir. 0 ile 1 arasında bir sayı olarak ifade edilir. İç tutarlılık, bir testteki tüm maddelerin aynı kavramı veya yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü ve dolayısıyla testteki maddelerin birbiriyle olan ilişkisiyle bağlantılı olduğunu ifade eder (Tavakol ve Dennick, 2011). Arkadaş baskısına yönelik alfa değeri 0,773 iken akademik erteleme de 0,950 olduğu görülmektedir. Bu değerler değişkenlerin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Değişkenlere Yönelik Güvenirlilik Analizi

Değişkenler	Alfa Değerleri
Arkadaş baskısı	,773
Akademik erteleme	,950

Araştırmada elde edilen veriler kapsamında öncelikle hangi istatistiksel analiz tekniğinin kullanılacağını belirlemek amacıyla puanların normal dağılımı incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değeri -2 ile +2 arasında olduğundan tüm değişkenlerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir (George ve Mallery, 2016). Bu araştırma kapsamında ulaşılan basıklık ve çarpıklık katsayıları verilerin normal dağılım gösterdiğini ifade etmektedir. Hem akademik erteleme hem de arkadaş baskısını belirlemeye ilişkin verilerin normal dağılım gösterdiği ve bu nedenle parametrik tekniklerin kullanılabilceği görülmüştür. Normallik analizine yönelik araştırma sonuçları tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 4. Normal Dağılım Tablosu

	İstatistik değer katsayısı		Standart Sapma	
	Skewnees	Kurtosis	Skewnees	Kurtosis
Arkadaş Baskısı	-1,489	1,870	,169	,337
Akademik Erteleme	-,044	-,841	,169	,337

İki grup arasındaki ortalama fark istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını test etmek için kullanılan en popüler istatistiksel tekniklerden biridir. Bu testi uygulamak için sürekli normal dağılım gösteren bir değişken (Test değişkeni) ve iki kategoriye sahip kategorik bir değişken (Gruplama değişkeni) kullanılır. (Barton ve Peat, 2014; Mishra vd., 2019). Analiz sonuçları varyansların homojen olduğunu göstermektedir (Sig>0,05). Cinsiyete göre araştırma

değişkenlerinin farklılaşma durumu incelendiğinde hem arkadaş baskısı hem de akademik erteleme ölçeği için varyansların homojen dağıldığı, ancak herhangi bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Analiz sonuçları ise tablo 5’te gözlenmektedir:

Tablo 5. Cinsiyete Göre T Test Analizi Sonuçları

	Cinsiyet	Miktar	Ortalama	Sig
Arkadaş baskısı	Kadın	112	4,8099	,608
	Erkek	95	4,7996	
Akademik erteleme	Kadın	112	3,8927	,608
	Erkek	95	4,1340	

T testi sonuçlarının takibinde ANOVA testine geçilmiştir. Bu testin ön koşulu normal dağılım ve varyansların eşitliğini kapsamaktadır. Bağımlı değişken olan arkadaş baskısı ve akademik erteleme yaşa göre ANOVA testi incelendiğinde ön koşulların sağlandığı (normallik ve varyansların homojenliği) ancak bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bu durum örneklem grubunun yaş aralıklarının yakın olmasından kaynaklanabilmektedir. Bölüme göre yapılan ANOVA testi sonucunda; arkadaş baskısının okunan bölüme göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, akademik erteleme ise okunan bölüme göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Arkadaş baskısına yönelik farklılıkların hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek üzere yapılan Post-Hoc analizinde; bu farklılığın Büro yönetimi ve yönetici asistanlığı bölümü ile Turizm ve otel işletmeciliği bölümünden kaynaklandığı tespit edilmiştir (sig<0,05). Sınıfa göre yapılan ANOVA testinde; arkadaş baskısı ve akademik erteleme değişkenlerinin her ikisi içinde anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 6. ANOVA Testi Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş	Miktar	Ortalama	Sig
Arkadaş baskısı	18-21	149	4,8026	,835
	22-23	43	4,8217	
	24 ve üstü	15	4,7833	
Akademik erteleme	18-21	149	4,8026	,119
	22-23	43	4,8217	
	24 ve üstü	15	4,7833	
Bağımlı Değişken	Bölüm	Miktar	Ortalama	Sig
Arkadaş baskısı	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	45	4,7741	,007
	İşletme Yöneticiliği	50	4,7967	
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	46	4,8841	
	Turizm ve Otel İşletmeciliği	23	4,6757	
	Emlak ve Emlak Yönetimi	43	4,8324	
Akademik erteleme	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	45	4,0602	,195
	İşletme Yöneticiliği	50	4,0040	
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	46	4,0435	
	Turizm ve Otel İşletmeciliği	23	4,6106	
	Emlak ve Emlak Yönetimi	43	3,5757	
Bağımlı Değişken	Sınıf	Miktar	Ortalama	Sig

Arkadaş baskısı	Birinci sınıf	120	4,8017	,806
	İkinci sınıf	87	4,8099	
Akademik erteleme	Birinci sınıf	120	4,0926	,364
	İkinci sınıf	87	3,8805	

Son olarak Korelasyon analizine geçilmiştir. Bu analizler iki (veya daha fazla) niceliksel değişken arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin yönünü belirlemek için kullanılan bir yöntemlerden oluşmaktadır. Korelasyon analizinin nihai sonucu, -1 ile +1 arasında değişen Korelasyon katsayısına göre değerlendirilmektedir. (+1) korelasyon katsayısı, iki değişkenin pozitif bir şekilde ilişkili olduğunu; (-1) korelasyon katsayısı iki değişkenin negatif bir şekilde ilişkili olduğunu ve sıfır ise incelenen iki değişken arasında doğrusal bir ilişkinin bulunmadığını gösterir (Gogtay ve Thatte, 2017). Arkadaş baskısı ve akademik ertelemeye yönelik analiz sonuçları iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Bu durumun sebebi örneklem grubunun niceliksel ve niteliksel özelliklerinden kaynaklanabilmektedir. Analiz sonuçları Tablo 7’ de verilmiştir.

Tablo 7. Korelasyon Analizi Sonuçları

		Arkadaş Baskısı	Akademik Erteleme
Arkadaş Baskısı	Pearson Correlation	1	-,068
	Sig.		,327
	N	207	207
Akademik Erteleme	Pearson Correlation	-,068	1
	Sig.	,327	
	N	207	207

Sonuç

Bu çalışmada, ön lisans öğrencileri arasında arkadaş baskısının akademik erteleme üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu sayede akran baskısının ve akademik erteleme nedenlerini ve etkilerini anlaşılması ve literatüre katkı sağlanması amaçlanmıştır. Akademik erteleme ve akran baskısı öğrencilerin akademik ve psikolojik gelişimi üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. Akademik erteleme gençler arasında yaygın olduğu ve olumsuz sonuçlara yol açtığı bilinmektedir. Akran zorbalığı da benzer şekilde gençlerin psikolojik ve sosyal iyiliğini ciddi şekilde olumsuz etkileyebilmektedir. Bu da akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyerek gençlerin eğitimden uzaklaşmalarına neden olabilmektedir.

Ön lisans öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışma, akran baskısının ve akademik erteleme davranışının özellikle bu yaş grubunda nasıl etkili olduğunu anlamak için önemlidir. Ön lisans programını kazanan öğrencilerin daha fazla baskı ve erteleme eğilimi gösterdiği düşünüldüğünde, bu çalışma, bu öğrenci grubuna yönelik müdahalelerin geliştirilmesine olanak

sağlayabilir. Bu müdahaleler, gençlerin akademik motivasyonlarını artırabilir, akran baskısının etkilerini azaltabilir ve dolayısıyla akademik başarılarını destekleyebilir. Dolayısıyla; akran ilişkileri, akran baskısı, akran zorbalığı ve akademik erteleme gibi konuların gençlerin sağlıklı gelişimi üzerinde önemli bir etkisi olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim araştırmalar bunu desteklemektedir. Bu alanlarda yapılan araştırmalar, gençlerin ihtiyaçlarına uygun stratejiler geliştirmek için önemlidir. Bu çalışmalar, gençlerin akran ilişkilerindeki sorunları anlamaya ve çözmeye yardımcı olabilir, böylece gençlerin sosyal ve akademik olarak daha sağlıklı bir şekilde gelişmelerine katkıda bulunabilir.

Netice olarak ön lisans öğrencilerinde arkadaş baskısının akademik erteleme üzerindeki etkilerini inceleyerek önemli sonuçlar elde edilmiştir. Bulgular, öğrencilerin arkadaş baskısından ciddi şekilde etkilendiğini ve bu etkinin akademik başarılarını olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Eğitim kurumları ve rehberlik servislerinin, öğrenciler arasındaki sosyal dinamikleri dikkate alarak stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. Özellikle akran baskısının olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik müdahaleler, öğrencilerin akademik başarılarını arttırmada kritik öneme sahiptir. Gelecekte yapılacak araştırmalar, farklı üniversite ve bölümlerde daha geniş örneklem grupları üzerinde gerçekleştirilmeli ve bu bulgular doğrulanarak genişletilmelidir. Eğitimciler ve danışmanlar, öğrencilerin arkadaş baskısını yönetebilmeleri için stratejiler geliştirmeli ve onları bu konuda bilgilendirmelidir. Ayrıca, öğrencilerin kendi öz yeterliliklerini artırmaları ve akademik hedeflerine odaklanmaları sağlanmalıdır. Araştırmanın bulguları, öğrenci danışmanlık hizmetlerinin ve psikososyal destek programlarının önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Kaynakça

- Aktuğ, T. (2006). Ergenlerde Akran Baskısı ve Benlik Saygısının İncelenmesi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Austin, S. & Joseph, S. (1996). Assessment of Bully/Victim Problems in 8 to 11 Year-Olds. *British journal of Educational Psychology*. 66(4), 447-456.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Teory*. Nj: Prentice-Hall Inc.
- Barton, B. & Peat, J. (2014). *Medical Statistics: A Guide to SPSS, Data Analysis and Critical Appraisal*. Chichester: John Wiley & Sons.
- Batsche, G.M. & Knoff, H. M. (1994). Bullies and Their Victims-Understanding a Pervasive Problem in the Schools. *Social Psychology Review*, 23(2), 165-174.
- Berndt, T. J. (1999). Arkada Friends” Influence on Students” Adjustment to School. *Eğitim Psikoloğu*, 34(1), 15-28. https://doi.org/10.1207/s15326985ep3401_2.

- Çakıcı, Ç. (2003). Lise ve Üniversite Öğrencilerinde Genel Erteleme ve Akademik Erteleme Davranışının İncelenmesi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dornbush, S. M. (1989). The Sociology of Adolescence. *Annual Review of Sociology*, 15(1), 233-259.
- Erikson, E. (1968). *Identity: Youth and Crisis*, New York: Norton.
- Farran, B. (2004). *Predictors of Academic Procrastination in College Students*. (unpublished doctoral dissertation), Fordham University, New York.
- Fernie, B.A. & Bharucha, Z. ve Nikcevic, A. ve Marino, C. ve Spada, M. (2017). A Metacognitive Model of Procrastination. *Journal of Affective Disorders*, 210, 196-203, 10.1016/j.jad.2016.12.042.
- Ferrari, J. & Driscoll, M. ve Diaz-Morales, J. F. (2007). Examining the Self of Chronic Procrastinators: Actual, ought and Undesired Attributes. *Personality and Individual Differences*, 5(2), 115-123.
- Fritzsche, B. & Young, B. ve Hickson, K. (2003). Individual Differences in Academic Procrastination Tendency and Writing Success. *Personality and Individual Differences*, 35, 1549-1557. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00369-0](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00369-0).
- George, D. & Mallery, P. (2016). *IBM SPSS Statistics 23 Step by Step*. New York: Routledge.
- Glumbic, N. V & Zunic-Pavlovic, V. (2010). Bullying Behaviour in Children with Intellectual Disability. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 2784-2788. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.415>.
- Gogtay, N. J. & Thatte, U. M. (2017). Principles of Correlation Analysis. *Journal of the Association of Physicians of India*, 65(3), 78-81.
- Gonzales, N. A. & Germán, M. ve Kim, S. Y. ve George, P. ve Fabrett, F. C. ve Millsap, R. ve Dumka, L. E. (2008). Mexican American Adolescents' Cultural Orientation, Externalizing Behavior and Academic Engagement: The Role of Traditional Cultural Values. *American Journal of Community Psychology*, 41, 151-164.
- Graff, M. (2019). Self-Efficacy Beliefs and Academic Procrastination. *North American Journal of Psychology*, 21(1), 81.
- Hartup, W. W. & Stevens, N. (1999). Friendships and Adaptation across Life Span. *Current Directions in Psychological Science*, 8(3), 76-79. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.00018>.
- Hazler, R. J. & Hoover, J. H. ve Oliver, R. (1992). What Kids Say about Bullying. *The Executive Educators*, 14, 20-22. <https://doi.org/10.1177/0143034392131001>.
- Kaltiala-Heino, R. & Rimpela, M. ve Marttunen, M. ve Rimpela, A. ve Rantanen, P. (1999). Papers Bullying, Depression, and Suicidal Ideation in Finnish Adolescents: School Survey, *British Medical Journal*, 319, 348-351. <https://doi.org/10.1136/bmj.319.7206.348>.
- Kılıççı Y. (1999). Kişilik Gelişimini Kolaylaştırma. Y. Kuzgun (Ed.), *İlköğretimde Rehberlik* (ss. 17-50). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Klingsieck, K. B. (2013). Procrastination in Different Life Domain: Is Procrastination Domain Specific? *Current Psychology*, 32(2), 175-185. <https://doi.org/10.1007/s12144-013-9171-8>
- Lay, C. H. (1986). At Last, My Research Article on Procrastination. *Journal of Research in Personality*, 20, 474-495. [https://doi.org/10.1016/0092-6566\(86\)90127-3](https://doi.org/10.1016/0092-6566(86)90127-3)

- Milgram, N. & Mey-Tal, G. ve Levison, Y. (1998). Procrastination, Generalized or Specific, in College Students and Their Parents. *Personality and Individual Differences*, 25, 297-316. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00044-0](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00044-0).
- Mishra, P. & Singh, U. ve Pandey, C. M. ve Mishra, P. ve Pandey, G. (2019). Application of Student's T-Test, Analysis of Variance, and Covariance. *Annals of Cardiac Anaesthesia*, 22(4), 407-411. https://doi.org/10.4103/aca.ACA_94_19.
- Morales, J. F. & Cohen, J. ve Ferrari, J. (2008) An Integrated View of Personality Styles Related to Avoidant Procrastination. *Personality and Individual Differences*, 45, 554-558. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.06.018>.
- Olweus, D. (1993). *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*. Cambridge: MA: Blackwell.
- Pellegrini, A. D. & Bartini, M. ve Brooks, F. (1999). School Bullies, Victims and Aggressive Victims: Factors Relating to Group Affiliation and Victimization in Early Adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 91, 216-224. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.91.2.216>
- Pişkin, M. (2002). Okul Zorbalığı: Tanımı, Türleri, İlişkili Olduğu Faktörler ve Alınabilecek Önlemler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(2), 531-562.
- Ryan, A. M. (2000). Peer Groups as a Context for the Socialization of Adolescents' Motivation, Engagement, and Achievement in School. *Educational psychologist*, 35(2), 101-111. https://doi.org/10.1207/S15326985EP3502_4.
- Ryan, A. M. & Shim, S. S. (2008). An Exploration of Young Adolescents' Social Achievement Goals and Social Adjustment in Middle School. *Journal of Educational Psychology*, 100 (3), 672-687. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.100.3.672>.
- Roberts, M. S. (1997). *Yaşamı Ertelemeyin*. (L. Kartal, Çev), İstanbul: Mavi Okyanus Yayıncılık.
- Roberts Jr, W. B. & Morotti, A. A. (2000). The Bully as Victim: Understanding Bully Behaviors to Increase the Effectiveness of Interventions in the Bully-Victim Dyad. *Professional School Counseling*, 4(2), 148.
- Sarı, S. V. ve Tekbıyık, A. (2012). Arkadaş Baskısını Belirleme Ölçeği: Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliği. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 31(2), 295-318.
- Schraw, G. & Wadkins, T. ve Olafson, L. (2007). Doing the Things We Do: A Grounded Theory of Academic Procrastination. *Journal of Educational Psychology*, 99(1), 12-25.
- Shafran, R. & Mansell, W. (2001). Perfectionism and Psychopathology: A Review of Research and Treatment. *Clinical Psychology Review*, 21(6), 879-906. [https://doi.org/10.1016/S0272-7358\(00\)00072-6](https://doi.org/10.1016/S0272-7358(00)00072-6).
- Smokowski, P. R. & Kopasz, K. H. (2005). Bullying in School: An Overview of Types, Effects, Family Characteristics and Intervention Strategies. *Children & Schools*, 27, 101-110. doi.org/10.1093/cs/27.2.101.
- Steinberg, L. & Fletcher, A. ve Darling, N. (1994). Parental Monitoring and Peer Influences on Adolescent Substance Use. *Pediatrics*, 93(6), 1060-1064. <https://doi.org/10.1542/peds.93.6.1060>.
- Tavakol, M. & Dennick, R. (2011). Making Sense of Cronbach's Alpha. *International Journal of Medical Education*, 2, 53. <https://doi.org/10.5116/ijme.4dfb.8dfd>.

- Uçar, H., Bozkurt, A. & Zawacki-Richter, O. (2021). Academic Procrastination and Performance in Distance Education: A Causal-Comparative Study in an Online Learning Environment. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 22(4), 13-23. <https://doi.org/10.17718/tojde.1002726>.
- Üneri, Ö. S. (2011). Çocuklarda Akran Zorbalığı. *Düşünen Adam*, 24(4), 352-353. doi:10.5350/DAJPN2011240413.
- Van-Eerde, W. (2003). A Meta-Analytically Derived Nomological Network of Procrastination. *Personality and Individual Differences*, (35), 1401-1418. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00358-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00358-6).
- Wall, J. A. & Power, T. G. ve Arbona, C. (1993). Susceptibility To Antisocial Peer Pressure And Its Relation To Acculturation In Mexican-American Adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 8(4), 403-418. <https://doi.org/10.1177/074355489384004>.
- Wentzel, K. R. (1998). Social Relationships and Motivation in Middle School: The Role of Parents, Teachers, and Peers. *Journal of Educational Psychology*, 90 (2), 202-209. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.90.2.202>.
- Yeşil, R., ve Şahan, E. (2012). Öğretmen Adaylarının Akademik İşlerini Erteleme Nedenleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 219-236.
- Zamkı, M. N. (2022). *Üniversite Öğrencilerinde Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı ve Akademik Erteleme Davranışı Arasındaki İlişki*. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Yazarlar Beyanı

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Sibel Karakuş %50, Baybarshan Ali KAZANCI %50 katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı: 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında makale hazırlanmıştır.

Etik Onay: Bu çalışma için 2023/10 sayılı ve 2023.10.24 karar nolu etik kurul izni alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Two authors contributed equal to the study.

Funding and Acknowledgement: The article has prepared within the scope of the TUBITAK 2209-A University Students Research Projects Support Program.

Ethics Approval: Ethics committee approval numbered 2023/10 and decision numbered 2023.10.24 has obtained for this study.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.